

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **I.**, správca konkurznej podstaty úpadcu P., zast. advokátom J., proti odporcovi: **A.**, zast. advokátom J., **o odporovateľnosť právneho úkonu**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/25/2005 – Pú - 354 zo dňa 24. mája 2013 jednomyseľne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/25/2005 – Pú – 354 zo dňa 24. 05. 2013 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 35Cbi /25/2005 – Pú- 354 zo dňa 24. mája 2013 rozhodol tak, že v časti o vrátenie peňažnej náhrady vo výške 160,96 eur konanie zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania zistil, že úpadca na základe uznesenia členskej schôdze konanej dňa 04. 08. 2000 rozhodol o založení akciovej spoločnosti A. a o vložení nepeňažného vkladu do akciovej spoločnosti, a to majetku družstva v hodnote 16 520 000 Sk s tým, že sa jednalo o časť majetku úpadcu. Uviedol, že táto skutočnosť bola uvedená aj v Zakladateľskej listine o založení akciovej spoločnosti A. Čo sa týka výšky vkladateľného majetku uviedol, že tento podľa znaleckého posudku č. 12/2000 bol vo výške 16 520 000 Sk s tým, že zakladateľ započítava sumu 16 520 000 Sk. S poukazom na písomné vyjadrenie zo dňa 21. 01. 2009 doručené súdu 23. 01. 2009 konajúci súd konštatoval, že navrhovateľ vyšpecifikoval majetok, ktorý bol vložený do spoločnosti odporcu a s poukazom na súvahu uviedol, že majetok vykazoval hodnotu 13 620 000 Sk, z ktorého úpadca vložil formou nepeňažného vkladu do novovzniknutej spoločnosti majetok 12 041 149 Sk, z čoho vyplýva, že aj po vložení v tejto hodnote zostal u úpadcu majetok v tejto kategórii vo výške 1 605 851 Sk. S poukazom na vyjadrenie u kategórii Stroje, prístroje, zariadenia a dopravné prostriedky „riadok 15“ uviedol, že v tejto časti úpadca vykazuje podľa súvahy k 30. 06. 2000 účtovnú hodnotu 541 000 Sk a že do novovzniknutej akciovej spoločnosti vložil majetok 1 888 846 Sk v rozsahu 94 položiek. S poukazom na ďalšie kategórie konajúci súd za zrejmé označil, že po vložení majetku úpadcu do spoločnosti odporcu ostal úpadcovi majetok spolu s nehnuteľnosťami. Na základe dotazu na C. zo dňa 20. 04. 2011 zistil, že C. vedie zoznam akcionárov pri listinných akciách na meno emitenta A. u emisie LP 0000101723 od 17. 01. 2001 v počte 16 525 kusov. Zo zoznamu akcionárov vybraná emisia zistil kto je akcionárom A. a že menovaná spoločnosť P. nebola a nie je ku dňu vykonania služby v C. registrovaná ako akcionár zistených akcií na meno emitenta A. a u menovanej spoločnosti bola uskutočnená zmena v zozname akcionárov pri listinných akciách na meno uvedeného emitenta. Citoval ustanovenia § 7 zákona o cenných papieroch, § 8 ods. 1, § 13 ods. 1, § 17 a § 19 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

S odkazom na uznesenie členskej schôdze úpadcu zo dňa 04. 08. 2000 uviedol na čom sa dohodla členská schôdza v bode 2.23, z ktorej dohody zistil, že úpadca sa zaviazal odovzdať akcie ako protihodnotu za podiely podielnikov družstva a následne poukázal na zmluvu o spätnom prevode a premene majetkových podielov s jednotlivými oprávnenými osobami, vlastníkmi majetkových podielov, ktoré boli uzavreté medzi N. ako zmluvnou stranou 1 a oprávnenou osobou, vlastníkom majetkových podielov ako zmluvnou stranou 2. Citoval bod I. predmetu zmluvy o spätnom prevode majetkových podielov, podľa ktorého

bolo v súlade s ustanovením § 409 a nasl. Zákona č. 42/1992 Zb. späť odkúpiť majetkové podiely. S poukazom na bod II. bod 2.1 zmluvy uviedol, že zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ, člen družstva ako oprávnená osoba, vlastník majetkových podielov odstúpi tieto akcie N. v tej istej hodnote /nominálna cena akcie 1000 Sk. Uviedol, že oprávnená osoba alebo člen družstva podpisom tejto zmluvy potvrdil rozhodnutie členskej schôdze P. zo dňa 04. 08. 2000, že sa stáva akcionárom A. Konajúci súd konštatoval, že predmetnými zmluvami o spätnom prevode a premene majetkových podielov došlo k naplneniu uznesenia členskej schôdze úpadcu zo dňa 04. 08. 2000, nakoľko sa zmluvné strany dohodli, že vlastník majetkových podielov odstúpi tieto P. a ako protihodnotu za ne dostane akcie A. v tej istej hodnote. Nakoľko všetky zmluvy o spätnom prevode a premene majetkových podielov boli vždy na jednej strane medzi P. a na druhej strane vlastníkom majetkových podielov za zrejmé označil, že uvedenou zmluvou došlo k prevodu majetkových podielov na úpadcu a vlastník majetkových podielov za ne ako protihodnotu dostal akcie A., teda akcie odporcu. V zmysle uvedeného predmetné zmluvy označil za súladné s uznesením členskej schôdze a fakt, že akcionármi sa stali veritelia úpadcu označil za taký, ktorý nič nemení na tej skutočnosti, že predmetné akcie v počte 16 525 kusov vydané emitentom sa akcionári spoločnosti odporcu stali vlastníci majetkových podielov. Podľa konajúceho súdu, ak teda úpadca použil akcie odporcu na poníženie svojich pasív riešil týmto spôsobom pasíva a záväzky voči svojim veriteľom, ktorá možnosť mu zo zákona č. 42/1992 Zb. vyplývala. Konajúci súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že úpadca nedostal za vložený majetok do spoločnosti odporcu protihodnotu, pretože práve prevedené akcie úpadca ako protihodnotu za späť majetkové podiely previedol na jednotlivé osoby podľa vyššie uvedených zmlúv o spätnom prevode majetkových podielov. Práve z dôvodu, že bolo preukázané, že ako protihodnota za časť vloženého majetku úpadcu boli vydané akcie, konajúci súd žalobu označil za nedôvodnú a fakt ako úpadca s uvedenými akciami naložil, to jest na základe zmlúv o spätnom prevode a premene majetkových podielov postúpil na majetkové podiely na jednotlivé oprávnené osoby kvalifikoval za taký úkon, ktorý nič nemení na tej skutočnosti, že úpadcovi za jeho nepeňažný vklad v hodnote 16 525 Sk protihodnota poskytnutá bola.

Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že predmetné úkony, ktorých sa odporovateľnosti domáha spôsobili úpadok úpadcu P. a žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu v časti, ktorej bola žaloba zamietnutá v zákonnej lehote sa odvolal navrhovateľ podaním doručeným súdu 11. 06. 2013 (faxom 10. 06. 2013), navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrhu vyhovieť. Odvolanie odôvodil ustanovením § 205 O. s. p. Konštatoval, že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neprihliadol na dôkazy v prospech navrhovateľa a nesprávne vyhodnotil skutkový stav. Za nesprávne skutkové zistenie označil najmä závery na strane 19, 20 napadnutého rozhodnutia, kde prvostupňový súd uviedol, že „je teda zrejmé, že uvedenou zmluvou došlo k prevodu majetkových podielov na úpadcu a vlastník majetkových podielov za ne ako protihodnotu dostal akcie A. – teda akcie odporcu. Za podstatnú skutočnosť navrhovateľ uviedol, že úpadca sa vlastníkom akcií vydaných odporcom nikdy nestal a že prvostupňový súd nepostupoval podľa vtedy platného ustanovenia § 155 a § 156 Obchodného zákonníka, keďže všetky vydané akcie vydané odporcom podľa dokladov zaslaných C. súdu boli vydané na meno fyzických osôb, ale nie do vlastníctva úpadcu. Navrhovateľ namietal aj, že uvedené zmluvy o spätnom prevode (M. a aj inými) nie je možné považovať ani za zmluvy, podľa ktorých previedol úpadca N. akcie vydané odporcom na podielnikov úpadcu. Podľa navrhovateľa konajúci súd pri hodnotení týchto dôkazov nevzal do úvahy ustanovenia § 13 a nasl. zákona o cenných papieroch a ani ustanovenie § 156 ods. 2 až 4 Obchodného zákonníka účinného v roku 2000 a po roku 2000. Podľa odvolateľa práve z dôvodu, že úpadca P. sa nestal akcionárom na meno v počte 16 520 kusov akcií od odporcu žiadnu protihodnotu za vložený majetok v hodnote 16 520 000 Sk nedostal, znížila sa výrazne hodnota jeho majetku, čo následne viedlo k vyhláseniu konkurzu. S tvrdením konajúceho súdu, že navrhovateľ nepreukázal, že predmetné úkony, ktorých žiadal vysloviť odporovateľnosť spôsobili úpadok sa navrhovateľ nestotožnil, čo preukazuje aj fakt, že vymáhateľné prihlásené pohľadávky konkurzných veriteľov predstavujú viac ako 21 miliónov. Navrhovateľ z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho žalobe vyhovieť.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca podaním doručeným súdu 28. 06. 2013. Podľa odporcu konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s danou problematikou, rozsudok dostatočne zdôvodnil, keď dospel k záveru, že odporca nič neporušil, k zníženiu majetku nedošlo a namietaným postupom došlo k naplneniu uznesenia členskej schôdze zo dňa 04. 08. 2000. Za podstatné označil, že P. bol hlavný zakladateľ akciovej spoločnosti A. a ako zakladateľ, ktorý vkladal do spoločnosti nepeňažný vklad mal následne aj práva, ktoré mu z týchto skutočností vyplývali. Podľa odporcu ako s týmito právami naložil už nebolo v jeho

moci túto skutočnosť skúmať. S poukazom aj na jeho predošlé vyjadrenia navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je právne dôvodné.

Zo žaloby a predložených dôkazov je zrejmé, že ide o žalobu doručenú súdu 25. 02. 2005 na odporovateľnosť – neúčinnosť právnych úkonov podľa § 15 ods. 3, resp. ods. 4 ZKV. Odporovateľnosť sa týka právneho úkonu notárskej zápisnice N 299/2000, MZ 259/2000 zo dňa 10. 08. 2000, ktorým P. vložil do novozaloženej spoločnosti A. nepeňažný vklad vo výške 16 520 000 Sk.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania je, či prvostupňový súd rozhodol v súlade s ustanovením § 15, 16 ZKV, keď žalobu zamietol. Z ustanovenia § 15 ods. 3 ZKV je zrejmé, že odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom a

a/ osobou jemu blízkou

b/ právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a/ majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon

c/ právnickou osobou, v ktorej je alebo osoba uvedená v písmene a/ štatutárneho orgánu alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom

d/ právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c/ majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon

alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby, to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel konkurzného veriteľa.

Právny úkon, ktorého odporovateľnosť navrhovateľ žalobou požaduje vznikol 10. 08. 2000, konkurz na majetok úpadcu P. bol vyhlásený dňa 26. 02. 2002.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s prvostupňovým súdom ohľadne námietky odporcu týkajúcej neskoro podanej žaloby. Konajúci súd dospel k správneému záveru, keď plynutie relevantnej lehoty stanovenej v ustanovení § 15 posudzoval spätne od vyhlásenia konkurzu a konštatoval, že ide tu o odlišnú právnu úpravu ako v § 42a Občianskeho zákonníka, pretože podľa ZKV je právna možnosť odporovateľnosti daná až vyhlásením konkurzu. Rovnako bola zachovaná aj druhá lehota všeobecná premlčania, ktorá vyplýva z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, keď žaloba bola doručená 25. 02. 2005 a konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený 26. 02. 2002.

Podstatou posúdenia správnosti prvostupňového rozhodnutia je vyslovený právny názor konajúceho súdu, že vloženie nepeňažného vkladu do novozaloženej spoločnosti A. navrhovateľ nepreukázal, že predmetné právne úkony, ktorých odporovateľnosť žiadal v tomto konaní vysloviť, spôsobili úpadok úpadcu P. na základe čoho žalobu zamietol.

Z ustanovenia § 15 ods. 3 ZKV s poukazom, na ktoré žalobca odporovateľnosť sporných právnych úkonov uplatnil je zrejmé, že odporovať možno takému právneému úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa. Pre posúdenie dôvodnosti návrhu o odporovateľnosti v súlade s zákonom ZKV nebolo, či právne úkony, ktorých navrhovateľ odporovateľnosť žalobou požadoval, spôsobili úpadok úpadcu, ale či týmito právnymi úkonmi boli konkurzní veritelia ukrátení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s názorom vysloveným prvostupňovým súdom sa nestotožnil, že aj keď došlo pri založení akciovej spoločnosti A. k vloženiu časti majetku úpadcu do tejto spoločnosti bolo preukázané, že v priebehu konkurzu ako protihodnota boli vydané akcie, a to ako s nimi úpadca naložil, to jest, že ich na základe zmlúv o spätnom prevode a premene majetkových podielov postúpil na majetkové podiely na jednotlivé osoby bola úpadcovi za nepeňažný vklad vo výške 16 520 000 Sk poskytnutá protihodnota. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že vydané akcie novozaloženou spoločnosťou boli poskytnuté úpadcovi, čo je v neposlednom rade aj zrejmé, keď vydané akcie novozaloženou spoločnosťou boli registrované jednotlivým podielnikom úpadcu označených ako konkurzným veriteľom úpadcu, ale nie úpadcovi. Táto okolnosť vyplýva aj z odôvodnenia prvostupňového súdu, keď uviedol, s uvedenými akciami bolo naložené zmluvami o spätnom prevode na jednotlivé oprávnené osoby.

Z ustanovenia § 15 ods. 3 ZKV jednoznačne vyplýva, že odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ ukrátený. Konkurzný veriteľ dlžníka je akýkoľvek veriteľ úpadcu a nie iba člen družstva - podielnik družstva. Z odvolania navrhovateľa je zrejmé, že úpadcove pohľadávky konkurzných veriteľov predstavujú 21 miliónov Sk, čo zrejme nie sú totožní veritelia, ktorým protihodnota vloženého nepeňažného vkladu bola poskytnutá. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že keď odporca formou vydaných akcií poskytol P. protihodnotu nepeňažného vkladu tak postupoval v intenciách uznesenia členskej schôdze úpadcu zo dňa 04. 08. 2000. Podľa konajúceho súdu bolo už vecou úpadcu ako s takto poskytnutou protihodnotou za nepeňažný vklad úpadca naložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného, vyslovený právny záver, že predmetným úkonom vložením nepeňažného vkladu do novozaloženej spoločnosti k ukráteniu nedošlo z dôvodu poskytnutia protihodnoty vydanými akciami označil za nezákonný v rozpore s ustanovením § 15 ods. 3 ZKV. Z vykonaných dôkazov jednoznačne vyplýva, že protihodnota nepeňažného vkladu úpadcovi poskytnutá nebola. Fakt, že odporca postupoval pri poskytnutí protihodnoty úpadcovi v intenciách uznesenia členskej schôdze úpadcu zo dňa 04. 08. 2000 na tomto závere nič nemení. Postup stanovený uznesením členskej schôdze družstva úpadcu ohľadne formy splatenia vkladu je pre zistenie, či konkurzný veriteľ dlžníka bol ukrátený právne bezvýznamný. Členovia družstva úpadcu nemohli prijať zákonné uznesenie na ich členskej schôdzi, ktoré by umožňovalo uskutočniť také právne úkony, ktoré by ukrátenie niektorých konkurzných veriteľov dlžníka umožňovali.

Pre úplnosť je potrebné poznamenať, že vydané akcie na určitú hodnotu nemusia vždy túto hodnotu predstavovať. Aj v danom spore nebolo zisťované, či vydané akcie v hodnote 16 520 000 Sk skutočne boli za túto čiastku predajné, a teda skutočne predstavovali adekvátnu protihodnotu nepeňažného vkladu úpadcu vloženého do novozaloženej spoločnosti A. N.. Táto okolnosť však vzhľadom na to, že úpadcovi protihodnota nepeňažného vkladu poskytnutá nebola vôbec, bola druhoradou. Akcionármi novozaloženej spoločnosti A. boli tiež členovia P., teda úpadcu, ktorí nemali záujem skúmať, či majetok P. bol o nepeňažný vklad vložený do novozaloženej spoločnosti ponížený.

Na základe takto posúdeného skutkového a právneho stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov nerozhodol v súlade s § 15 ods. 3 ZKV. Nevysporiadal sa so všetkými namietanými skutočnosťami navrhovateľom a dospel k nesprávnemu záveru, že vloženie nepeňažného vkladu P. so novozaloženej spoločnosti A. k ukráteniu konkurzných veriteľov nedošlo. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto prvostupňové rozhodnutie v napadnutej časti v zmysle § 221 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom konaní bude rozhodnuté aj o trovách konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 29. apríla 2014

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová